

LOKALNE FORMY ARCHITEKTONICZNE

Nowica

Gmina: **Uście Gorlickie**

Mezoregion: Beskid Niski

Typ krajobrazu: Wiejskie

Podtyp krajobrazu: Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk

Typ i podtyp krajobrazu: 06b

Rodzaj zabudowy: Zagrodowa wolnostojąca

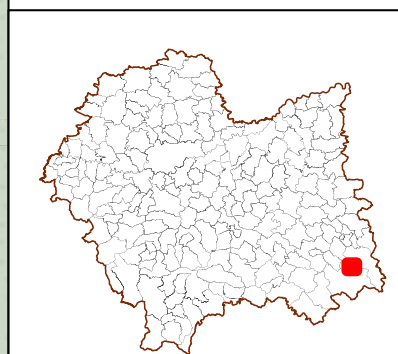
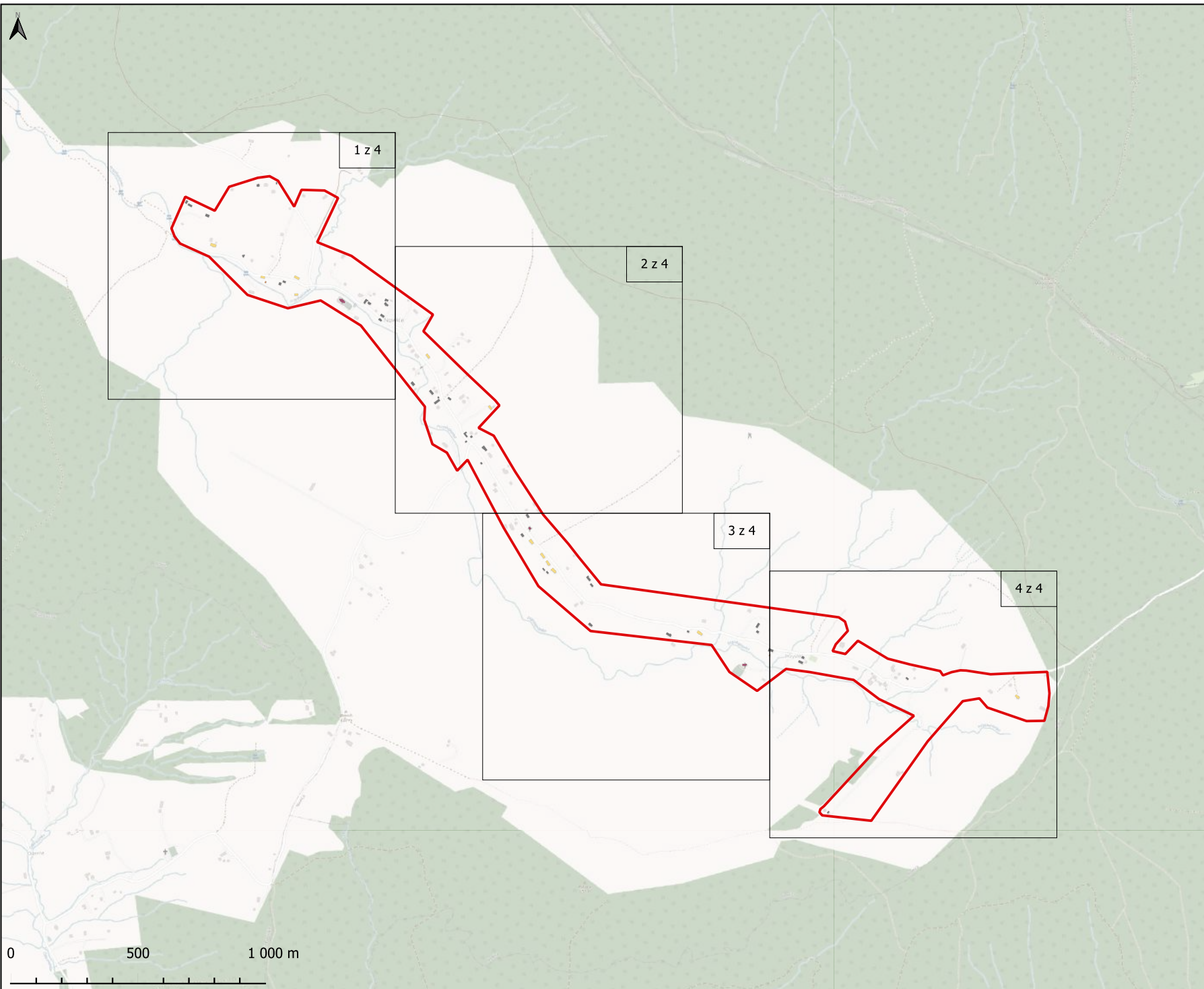
Kategoria zabudowy: Mieszkalno-zagrodowa

Zabudowa objęta ochroną konserwatorską:

- sakralna
- mieszkalna/mieszkalno-usługowa
- inna

Zabudowa nieobjęta ochroną konserwatorską:

- posiadająca cechy LFA
- Granica LFA

Gmina: **Uście Gorlickie**

Mezoregion: Beskid Niski

Typ krajobrazu: Wiejskie

Podtyp krajobrazu: Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornyc, łąk i pastwisk

Typ i podtyp krajobrazu: 06b

Rodzaj zabudowy: Zagrodowa wolnostojąca

Kategoria zabudowy: Mieszkalno-zagrodowa

Zabudowa objęta ochroną konserwatorską:

- sakralna
- mieszkalna/mieszkalno-usługowa
- inna

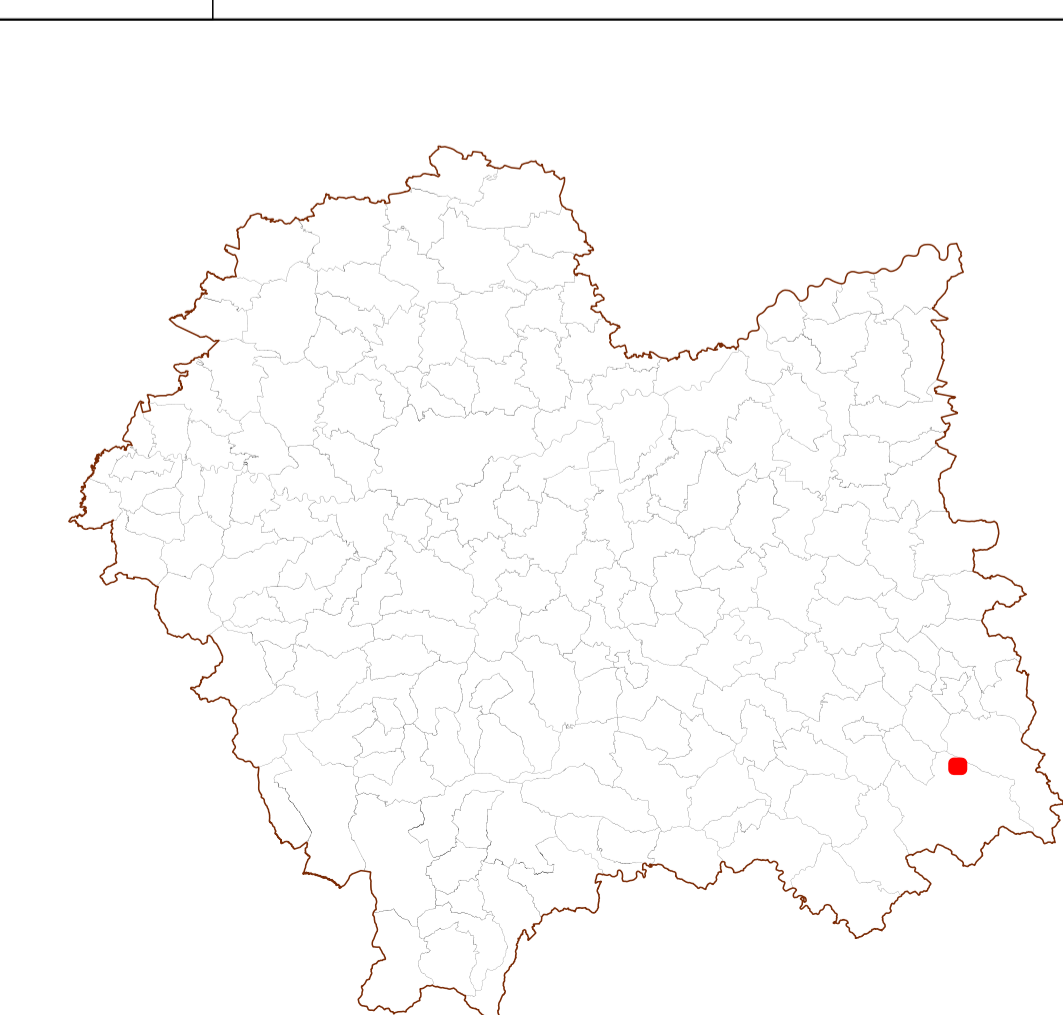
Zabudowa nieobjęta ochroną konserwatorską:

- posiadająca cechy LFA

- Granica LFA

Cerkiew
św. Parasekwy

1 z 4

Gmina: **Uście Gorlickie**

Mezoregion: Beskid Niski

Typ krajobrazu: Wiejskie

Podtyp krajobrazu: Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk

Typ i podtyp krajobrazu: 06b

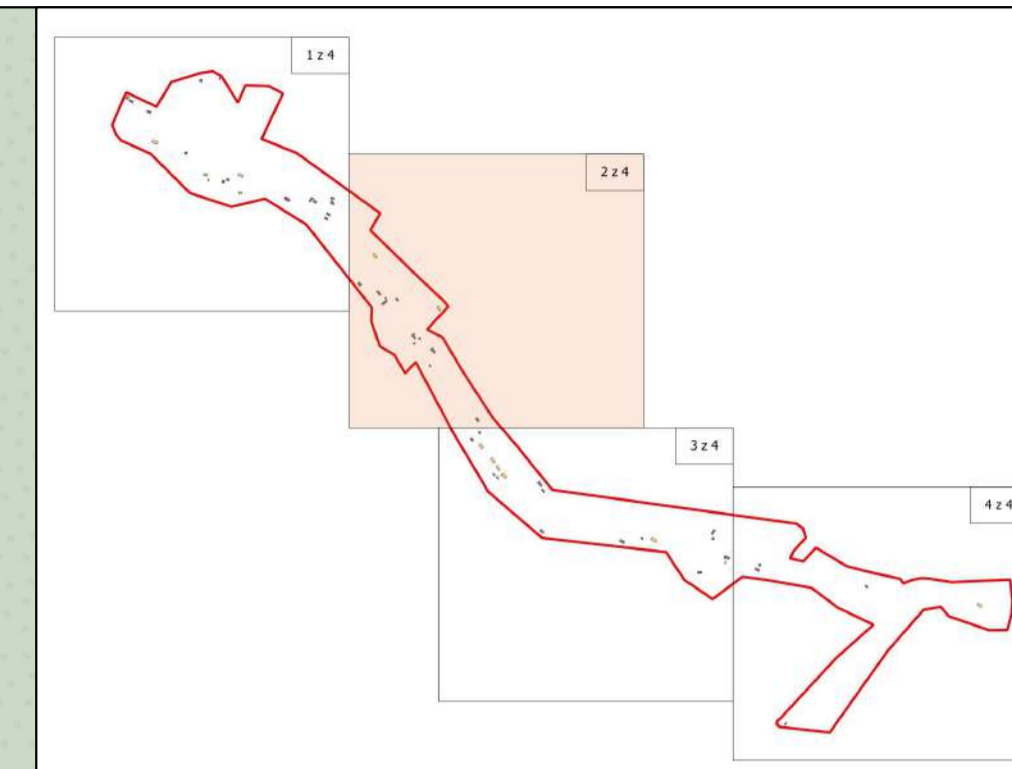
Rodzaj zabudowy: Zagrodowa wolnostojąca

Kategoria zabudowy: Mieszkalno-zagrodowa

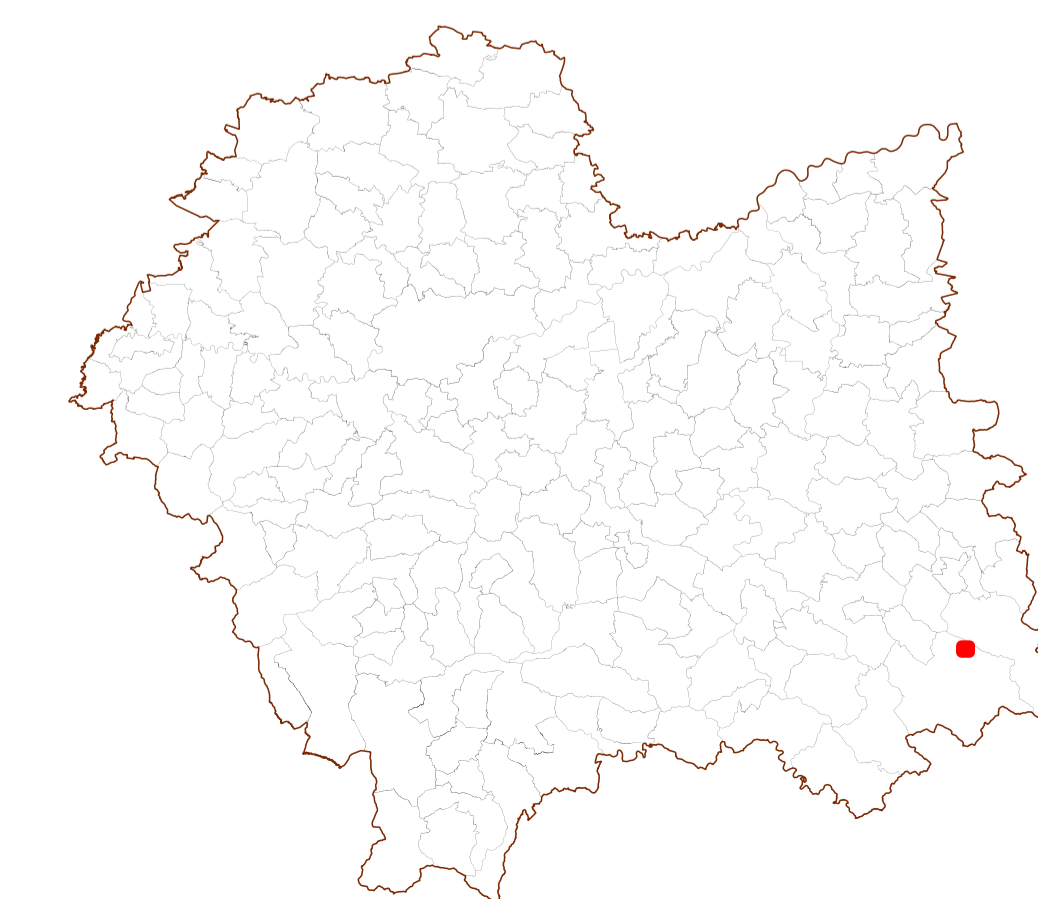
Zabudowa objęta ochroną konserwatorską:

 mieszkalna/mieszkalno-usługowa

Zabudowa nieobjęta ochroną konserwatorską:

 posiadająca cechy LFA Granica LFA

2 z 4

Gmina: **Uście Gorlickie**

Mezoregion: Beskid Niski

Typ krajobrazu: Wiejskie

Podtyp krajobrazu: Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk

Typ i podtyp krajobrazu: 06b

Rodzaj zabudowy: Zagrodowa wolnostojąca

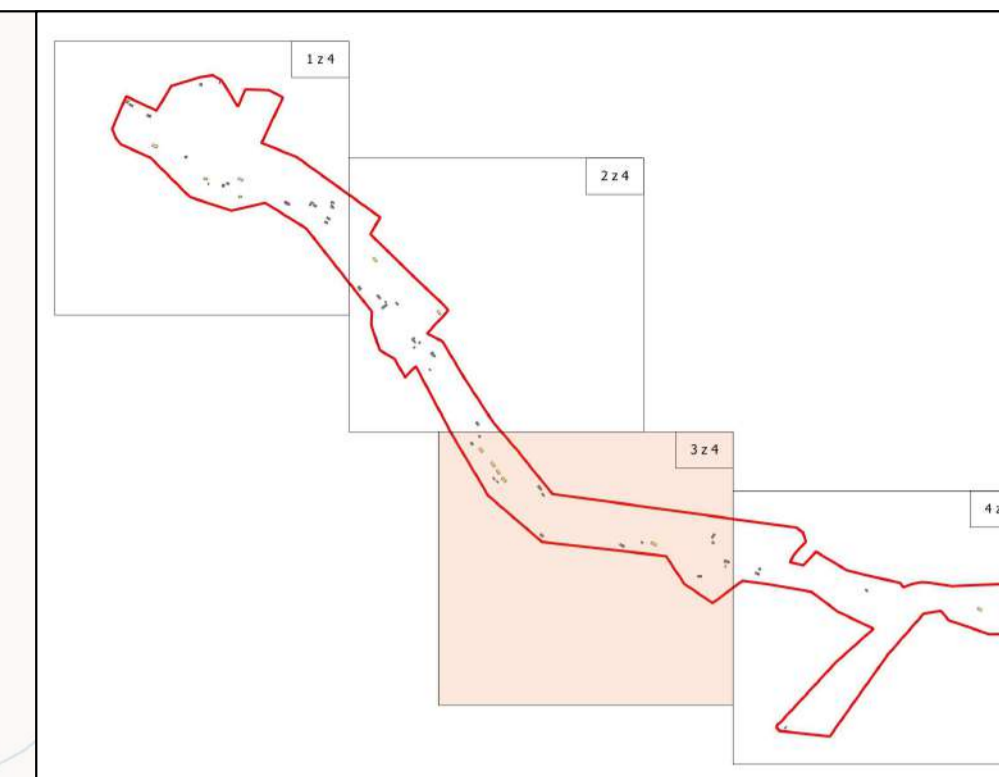
Kategoria zabudowy: Mieszkalno-zagrodowa

Zabudowa objęta ochroną konserwatorską:

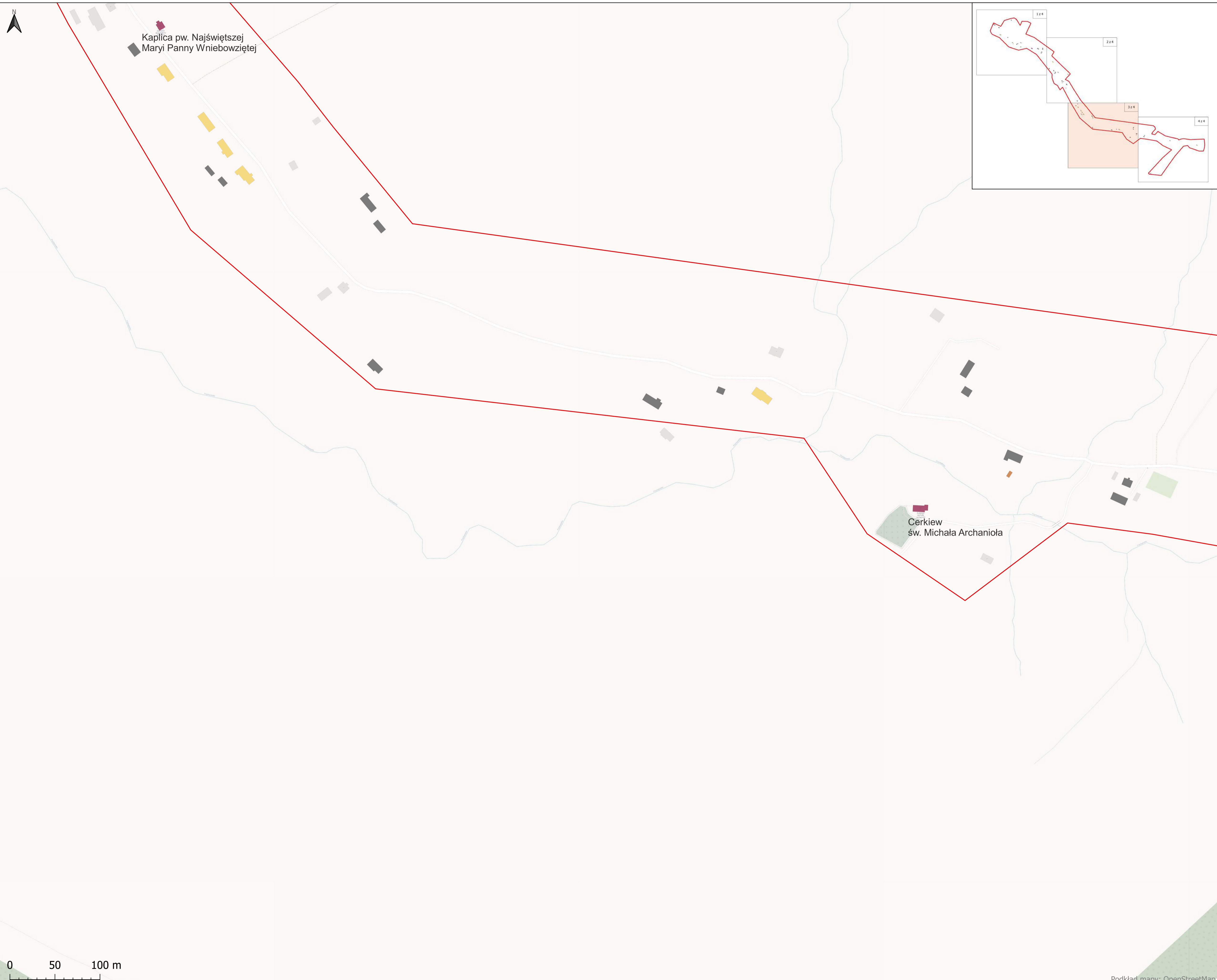
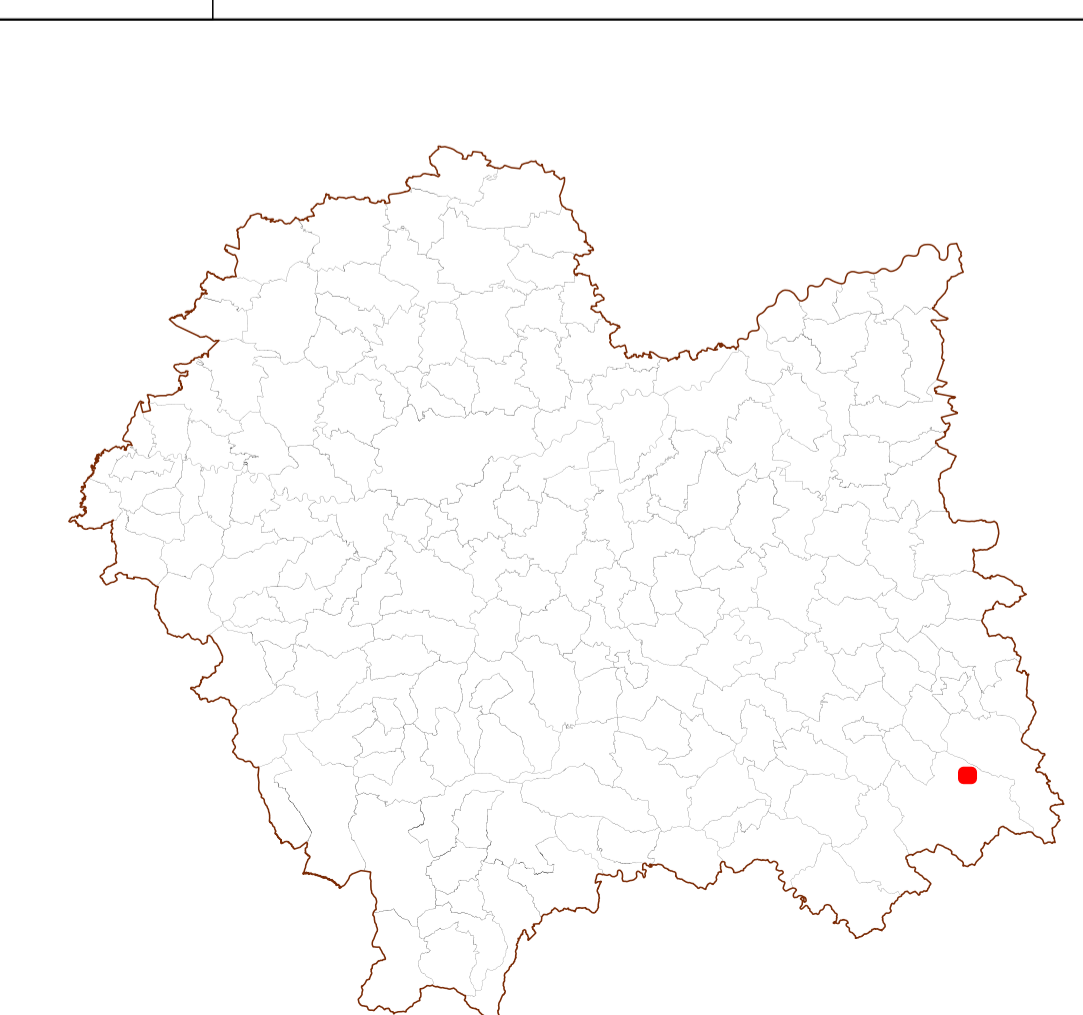
- sakralna
- mieszkalna/mieszkalno-usługowa
- inna

Zabudowa nieobjęta ochroną konserwatorską:

- posiadająca cechy LFA
- Granica LFA

3 z 4

0 50 100 m

Gmina: **Uście Gorlickie**

Mezoregion: Beskid Niski

Typ krajobrazu: Wiejskie

Podtyp krajobrazu: Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól orných, łąk i pastwisk

Typ i podtyp krajobrazu: 06b

Rodzaj zabudowy: Zagrodowa wolnostojąca

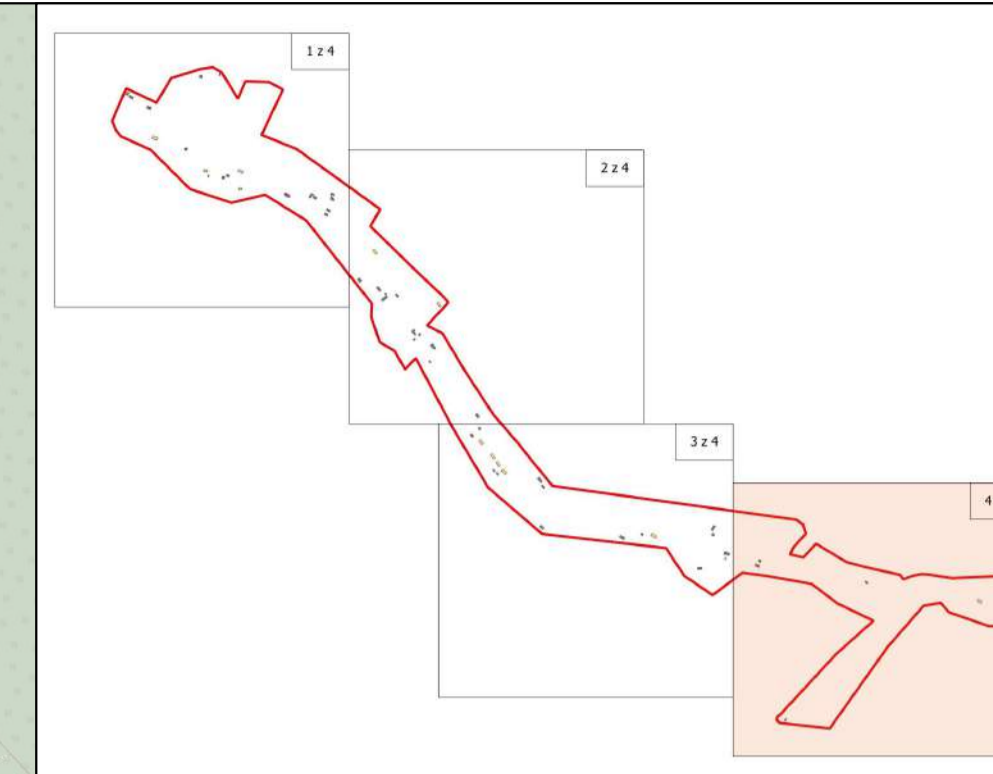
Kategoria zabudowy: Mieszkalno-zagrodowa

Zabudowa objęta ochroną konserwatorską:

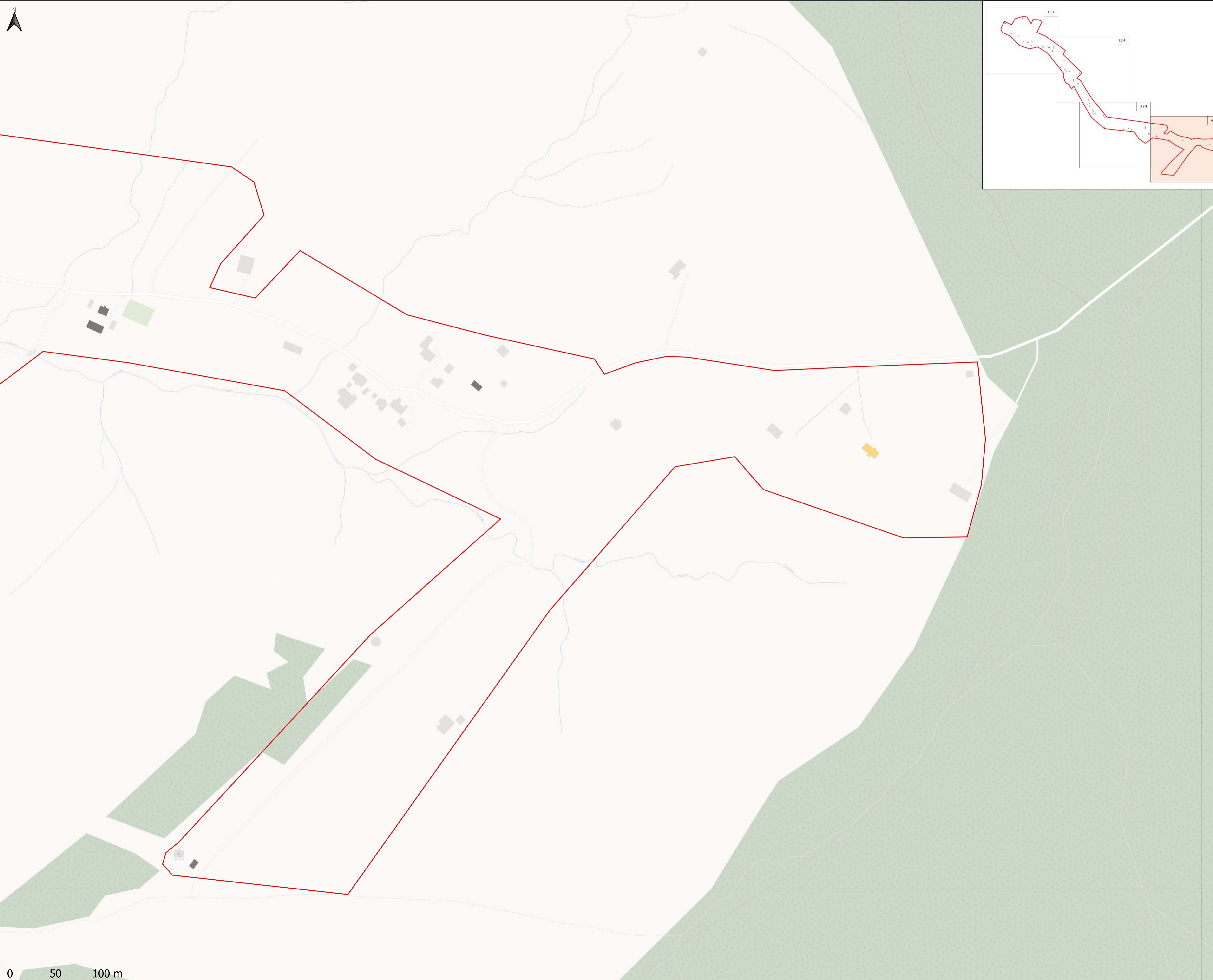
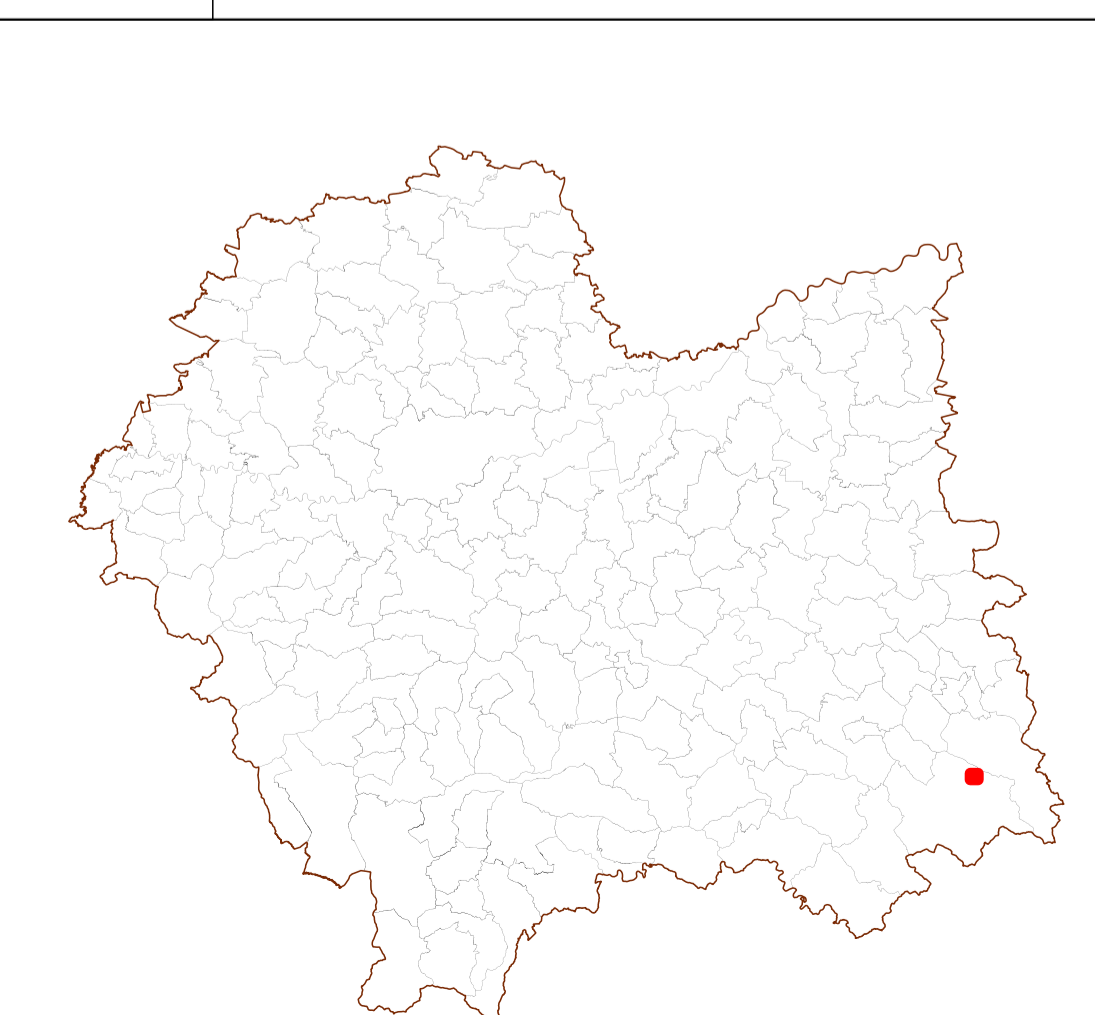
 mieszkalna/mieszkalno-usługowa

Zabudowa nieobjęta ochroną konserwatorską:

 posiadająca cechy LFA

 Granica LFA

4 z 4

0 50 100 m

NAZWA LFA		NOWICA	
LOKALIZACJA		<ul style="list-style-type: none"> – Wieś leży w Beskidzie Niskim, u stóp Magury Małastowskiej, rozlokowana wzdłuż doliny potoku Przysłupianka (zlewnia Ropy) – Należy do regionu etnograficznego łemkowszczyzny – Położona jest w granicach Południowo Małopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i w obszarze planowanego (w PZPWM) parku krajobrazowego Beskidu Niskiego – Wieś istniała już na pocz. XVI wieku, w dobrach rodu Gładyszów. – Znana jest z tradycji wyrobu przedmiotów drewnianych i tradycja ta jest współcześnie podtrzymywana. – We wsi pozostały zachowane tradycyjne domy i zagrody łemkowskie, częściowo zmodernizowane i przebudowane, niekiedy przystosowane do nowych funkcji, ale zachowujące charakterystyczne cechy budownictwa tego regionu kulturowego (konstrukcja, materiały, stylistyka) W Część obiektów wpisana jest do ewidencji zabytków. – W Nowicy nowa zabudowa w wielu przypadkach jest próbą nawiązania do lokalnych form przestrzennych 	
KATEGORIA	Funkcja	Mieszkalno-gospodarcza	
	Rodzaj	Rozproszona zabudowa wiejska zagrodowa	
	Spójność obszarowa	Obiekty o unikalnych wartościach historycznych i architektonicznych skupione na obszarze wsi Są reliktem dawnej zabudowy łemkowskiej (zachowane hyże, cerkiew, kapliczki, budynki gospodarcze)	
CECHY CHARAKTERYSTYCZNE (zał. nr 8 ust 3 pkt 1 - 7)		PARAMETRY	
układ zabudowy, w tym linia zabudowy		<ul style="list-style-type: none"> – Wieś ma charakter łańcuchówki z zabudową nieregularnie usytuowaną wzdłuż drogi biegnącej potoku. – W krajobrazie widoczny dawny układ pól wsi łanowej, z wąskimi podziałami ról biegnącymi od drogi w dolinie aż po granice lasów na otaczających wzgórzach. – Działki siedliskowe są prostokątne, na ogół bez wyodrębnionych ogrodzeniami granic. – Większość tradycyjnych (zabytkowych) budynków usytuowanych wzdłuż drogi ma układ kalenicowy; w środkowej części wsi ciąg budynków tworzy luźną linię zabudowy. 	
forma budynków, w tym:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ gabaryty obiektów: 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wysokość zabudowy 	<p>Wysokość tradycyjnych budynków mieszkalnych i mieszkalno-gospodarczych (hyży) do kalenicy: ok. 7 do 8 m</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bryły tradycyjnych budynków (chyży) horyzontalne, na planie prostokątnym, o proporcji boków od 1:1,3 do 1:8; – Budynki zawsze szerokofrontowe; szerokość elewacji frontowej od 14 do 25 m; głębokość budynków 7 do 8 m; – Rozplanowanie wnętrza na ogół półtoratraktowe
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ wysokość górnej krawędzi elewacji frontowej, jej gzymsu lub attyki 	ok. 3,5 m

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ proporcja pomiędzy wysokością górnej krawędzi elewacji frontowej, jej gzymsu lub attyki a wysokością dachu 	ok. 1: 1,8
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ geometria dachu (kąt nachylenia i układ połaci dachowych) 	<ul style="list-style-type: none"> – Dachy wysokie, dwuspadowe, symetryczne. Kąt nachylenia połaci 40° - 50° – Wydatne daszki okapowe przy ścianach szczytowych. – Daszki okapowe i dolne części połaci dachowych lekko uniesione
	▪ poziom posadowienia parteru	± 0,2 – 0,6 m
	▪ wielkość i proporcja otworów okiennych i drzwiowych oraz podcieni	<ul style="list-style-type: none"> – Otwory okienne stosunkowo małe do powierzchni elewacji, o prostokątnym kształcie – Otwory drzwiowe o standardowych rozmiarach, o prostokątnym kształcie.
	▪ procent przeszklenia elewacji	ok. 5 -7 %
charakterystyczne elementy konstrukcyjne i zdobnicze		<ul style="list-style-type: none"> – Charakterystyczną cechą budownictwa łemkowskiego jest konstrukcja dachu łemkowskiej chyży: dach jest wysoki, dwuspadowy o konstrukcji krokwiowo-jętkowej. Nad ścianami szczytowymi znajdują się wydatne daszki okapowe, wsparte na wystających przed lico elewacji rysiach (zw. „okrentami”) i krótszych „podrysiach” tworzących rodzaj trójkątów, na których spoczywają krótkie belki tzw. „przypustnice”, dających odpowiedni kąt daszka. Szczyty dachu obite gontem lub szalowane deskami w układzie pionowym; w płaszczyźnie szczytu pod kalenicą zazwyczaj umieszczony otwór wentylujący poddasze. posiada połacie kryte tradycyjnie gontem.
stosowane materiały wykończeniowe		Drewno, wapno
charakterystyczne cechy elewacji budynków, w tym:	▪ kolorystyka	<ul style="list-style-type: none"> – Elewacje tradycyjnych domów w naturalnym kolorze belek drewna. Często akcentowane malowaniem na biało wystających ostateków belek oraz rysi i podrysi. Elewacje domów niekiedy bielone w całości, bądź tylko na zamszeniach łączeń belek – Kolory: brązowy kolor starzejącego się drewna, błękitny i biały (kolor bieleń ścian).
	▪ cechy stolarki okiennej i drzwiowej: kolorystyka, podział kwater okiennych i drzwiowych, stosowane materiały	<ul style="list-style-type: none"> – Stolarka okienna tradycyjna, drewniana. Okna w obramieniach belkowych lub skrzynkowe, dwuskrzydłowe, dzielone szprosami na cztery pola, malowane biało. Obramienia malowane białą farbą na elewacjach ze zrębem naturalnym. – Otwory drzwiowe z drzwiami jednoskrzydłowymi, deskowo-spągowymi lub płycinowymi. Nowsze z futrynami o przeszklonych nadświetlach. Obramienia drzwi obmalowane.
charakterystyczne cechy dachów budynków, w tym:	▪ kolorystyka	Kolory szare, ciemnobordowe; elementy bielone
	▪ stosowane materiały	Tradycyjnie dachy kryte gontem (dawniej strzechą słomianą), współcześnie zmienione na pokrycia eternitem, blachą i dachówką.
charakterystyczne cechy obiektów małej architektury i ogrodzeń, w tym:	▪ gabaryty	W sąsiedztwie zabudowań liczne kamienne krzyże, prawosławne i grekokatolickie
	▪ detal architektoniczny	Ogrodzenia tradycyjne drewniane, współczesne - w różnych technikach wykonania. W tradycyjnej zabudowie zagrodowej często ogrodzone jedynie przydomowe ogródki
	▪ stosowane materiały	Drewno, kamień, beton, metal

